

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Félévre . 8 frt — kr.,
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Vidéken: Félévre . 4 frt 50 kr.,
 Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felolvasó szerkesztő és lapfelfüggetlés:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fő tér Biedermann-palota földszint,
 az udvarban hátul.

A szomszéd válsága.

Széllel tegnap még joggal azt hihette, hogy Körbert odaát le-tárgyalták és hogy vele együtt a magyar országgyűlés felosztásának terve is letűnik. Nemcsak az ösz-szes lapok, de maga a miniszter-elnök is teljes pozitívással ugy értesült, hogy Körber megunt a dicsőséget és átengedi a tért va-lamelyik nálánál szerencsésebb ál-lamférfiúnak.

Mint mindig jól értesült leve-lezőnk értesít bennünket, Széll értesülése egészen helyes volt; mert nem igaz, hogy Körber le-mondásának híre pusztán cseh manőver. Körber azzal a határo-zott szándékkal ment a király elé, hogy beadja a kabinet lemondását.

Levelezőnk beszélt egy a kö-zös kormányhoz igen közel álló államférfiúval, aki szerinte leg-illetékesebb helyről úgy hallotta, hogy Körber előterjesztésére azt a választ kapta:

— Tudom már, hogy hová akar ez kilyukadni; nekem nem kellenek új fejek, mert azokban sem igen lesznek új eszmék. Ke-

ressük a kibontakozást és ha nem találjuk meg, ráérünk még a le-mondásról beszélni. Kommt Zeit, kommt Rath!

Az utolsó közmondás értelme az, hogy idővel jöhet még jó gondolat is.

Ha nem jön a jó gondolat, jöhet a lemondás is. Ez volna körülbelül a szavak végső értelme.

Széll Kálmán távirati hívásra ment fel Bécsbe. Tegnap reggel az új fordulatról még sejtelve sem volt; ma már része lesz az új gondolat keresésében és nagyon valószínű, hogy a keresés közben kísérteni fog a két népképviselőt egyidejű felosztásának terve is.

Döntés ma nem várható; ha bekövetkeznek, csak meglepetés lehetne; mert csak a már meg-talált mentő gondolatnak, vagy a keresés elejtésének lehetne folyo-mánya. Valószínűleg csak a király-nak a galicziai hadgyakorlatokról való hazatérése után fognak valami pozitív intézkedésben megállapodni, addig Ausztriában válság lesz és Körber időközben azon fog fá-radni, hogy az uralkodó kíván-ságához képest hivatalban marad-

hasson és más kibuvót találjon, mint saját és kabinetjének le-mondását, mely tényleg nem je-lentene mást, mint személyvál-tozást, anélkül, hogy az utódra kedvezőbb viszonyok várnának, vagy a helyzet egy szemernyivel is tisztulna.

Az osztrák válság Széllre nézve akkor bonyolodik le leg-szerencsésebben, ha őt nem kény-szerítik választásokra; az ellenkező ma már nehéz szituáció volna és feltehető, hogy Széll ez ellen védekezni is fog.

Bolgár összeesküvés a román király ellen.

Bukarest, szept. 4.

A mai nap szenzációja az a fel-fedezés, amelyet a hatóságok a Károly király ellen tervezett összeesküvésről tettek. Megtalálták Sarafovnak, a szó-fiai forradalmi bizottság elnökének egy levelét, amelyben elrendeli Károly ro-mán király meggyilkolását.

Florescu vizsgálóbíró több titkos levelet talált tegnap egy bolgár kert-jében elásva. Azonnal az irodába ho-zatta a fogházból Trifanovot, a buka-resti fiók-komité volt utazó ágensét. A titkos levelek kulcsát csak e kettő

Jó tréfa.

Bertha mikor belépett a barátja festő-mütermébe, az ajtóban megállt, mert már besötétedett és nem jól látott. Meglepte őt az, hogy a barátja egy emberi alak fölé hajolt.

— Raoul, mit csinálsz? Mi az ott?

Raoul, a ki azzal foglalatzkodott, hogy szétfejtett egy mintabábot, hirtelen arra gondolt, hogy megtréfálja a barát-nőjét.

— Pszt! Egy szót se! — szólt ré-mülten,

S azután bezárta az ajtót és tragikus hangon így szólt:

— Megöltem! Kérlek, ne sikolts! Már megtörtént! Most már csak bele kell tenni egy kosárba s el kell rejteni vala-hova.

Bertha rémülten az ajtóhoz ugrott, de már nem volt annyi ereje, hogy az ajtót kizárja. Vaczogtak a fogai, mikor meredten a mintabábra bámult, a mely oly mozdulat-lanul hevert a földön, mintha csakugyan holttest lett volna.

— De kicsoda ez az ember? Kit öl-tél meg?

Raoulnak Paul Andry jutott az eszébe, aki udvarolt Berthának. Így válaszolt tehát:

— Pault öltem meg!

— Ah, és miért?

— Ne kérdezd, sóhajtott Raoul. Már nem tudom! Nem tudom! Elvesztettem a fejemet!

Bertha nem kételkedett a barátja sza-vaiban. Egy hónap óta szeretője volt Paulnak. Kétségtelen, hogy Raoul ezt meg-tudta s boszut állt rajta. De különös; mi-óta tudta, hogy ez a halott Paul, már sok-kal kevésbé félt. A bámulat és a sajnálat megszüntette a félelmet. S eszébe jutott az is, hogy Raoul féltékenységből, iránta való szerelemből gyilkolt; ő az oka minden-nek, ő az a végzetes nő, aki szerencsétlen-séget hoz mindenkire, aki őt szereti. Már előre elképzelte az érdekes esküdtszéki tár-gyalást; tudta, hogy az ilyen bűnös nők mind nagyon híresekké válnak, s az újságok sok-kat irnak róluk, sőt még az arcképüket is közlik. Paul halálát sajnálatos eseménynek tartotta ugyan, de azért rendes és igaz-

ságoz dolognak. Hiusága és büszkesége felül-kerekedett s hősnőnek képzelte magát.

Tehát gyilkos vagy?

— Igen, suttogott Raoul.

— Nos, jól van, szólt Bertha elszán-tan, — én segítségére leszek!

— Te?!

— Igen, én. Gyujts lámpát!

Bertha levetette a kalapját, s lehuzta a keztyűjét.

— Gyujts hát lámpát!

Raoul annyira bámult a barátnője hősiességén, hogy alig tudott szóhoz jutni.

— Nem gyujtom meg... Megláthat-nának bennünket... S különben sincs hozzá bátor-ságom!

Bertha megvetőleg vállat vont.

— Segíts legalább!

— Nem tehetem! Nem tehetem! só-hajtozott Raoul kétségbeesetten.

— Csak bátor-ság! Hiszen magam nem birom kivinni a holttestet!

Raoul csak sóhajtozott, Bertha kérte, majd fenyegette, hogy rejtsd el a holttestet. Vagy inkább vérpadra akar jutni? Az idő eljár...

Tisztelt háziasszonyok figyelmébe

Az őszi nagytakarítások idejére szives figyelmébe ajánlom üzletemet lag bevásárlásainál. Legjobb gyártmányokat tar-tok Borostyán, Szesz és pillanat alatt száradó Linoleum lagokban tisztelettel Deutsch Lajos előbb Varga La-jos Piac-utca 38.

ösmervén, átadta az egyik levelet Trifanovnak és ez nagy borzalommal fordította le a tartalmát, — amely a következő:

Marko Boszniakov ügynökünknek
Bukarestben.

Sarafov és a haza nevében meg-
hagyjuk!

En, Boris Sarafov elnök meghagyom Marko Boszniakovnak, hogy Románia királyát meggyilkolja. Károly királynak még ez évből meg kell halnia, hogy drága hazánk ügyét megnyerjük és Macedóniát és a drinápolyi villajetet felszabadítsuk a török uralom alól. A királyt, a sétái közben, mikor senki sem követi, igen könnyen lehet meggyilkolni. És te, Marko Boszniakov, ha e hazafias tettet elvégezted, a haza szentjei közé fogsz föl-
avatítani.

Szófia, április 9 én 1900.

Boris Sarafov, s. k.

Ugyanígy fordította le a levelet Bogdanov is, valamint a külügyminisztérium bolgár fordítója is.

E levél fordítása után Florescu vizsgálóbíró egyedül maradt Trifanovval és kérdőre vonta, hogy mit tud az összeesküvésről. Trifanov bevallotta, hogy a télen Sarafov Bukarestben volt és az Unirea szállóban tanácskozássra hívta őt és Bogdanovot, előadván nekik tervét, hogy mielőtt fog betörni Macedóniába, Károly király meggyilkolása után, ahol az őszre minden készen lesz. — Csak Románia beavatkozásától tart; de ha Károly királyt meggyilkolják, valamint Jonescut és két-három politikust, akkor Romániában teljes anarchia lesz és a bolgárok szabadon cselekedhetnek.

Trifanov és Bogdanov ellenvetéseket tettek Sarafov terveinek, amire ez a következőket felelte:

— Mondjátok meg őszintén, el vagytok-e határozva, hogy meggyilkoljátok? Mert ha oly gyöngék vagytok, akkor majd én magam fogom megölni!

Hirtelen eszébe jutott valami. Hol találunk oly nagy kocsit, a melyben a holttestet ki lehetne vinni? Nincs más hátra, mint, hogy darabokra kell vágdálni ezt az embert, akit ő annyiszor csókolott! Szólt is Raoulnak, de az csak sóhajtozott.

— Gyáva! Gyáva! kiáltott Bertha dühösen.

S mivel látta, hogy semmivel sem bírja egy kis erélyességre bírni, így szólt hozzá:

— Hát nem tudod, hogy jól tetted, hogy meggyilkoltad? Jogod volt hozzá, mert ez az ember szeretett engem!

Raoul meg sem mozdult. Bertha kétségbeesetten folytatta:

— Hát mindent meg kell mondanom? Nos, — a kedvesem voltam, Érted?! Igen a kedvesem voltam, egy hónap óta!

Raoul most már figyelni kezdett:

— Hallgass! Hallgass! Ne beszélj róla!...

Bertha csak tovább beszélt, a legközségesebb kifejezésekkel és szavakkal mondta el, hogy lett Paul kedvese, csak hogy Raoul felizgassa és felbátorítsa. De mindez nem használt semmit.

Ezek után Florescu vizsgálóbíró elvezette Trifanovot a mellékszobába és Bogdanovot hívatta. Ez tagadott mindent, azt mondván, hogy nem tud semmit az összeesküvésről és nem találkozott Bukarestben Sarafovval. Hiába vette kereszt-kérdések alá a vizsgálóbíró, míg csak egyszerre a mellékszoba ajtaja kinyitott és Trifanov kétségbeesetten elkiáltotta magát:

— Ne légy oly nyomorult! Mondd ki becsületesen: nem igaz-e, hogy decemberben Sarafov az Unirea szállóban mindkettőnket biztatott Károly király meggyilkolására!?

Erre Bogdanov is mindent töredelmesen bevallott.

E fölfedezéseket táviratilag közölte Marghilonnan külügyminiszterrel, aki Konstantinápolyban van és Károly király főhadsegédjével, aki Münchenben van.

Bukarestben óriási az izgatottság e fölfedezések miatt.

Kínai zavarok.

— Távirati tudósítás. —

Berlin, szeptember 3. Egyes lapok annak a nézetüknek adnak kifejezést, hogy Oroszország visszavonulási akciója főleg annak tulajdonítható, hogy Waldersee kinevezését úgy a német császár, mint a sajtó nagyon fölfujta, a mi Oroszországot nagyon lehangolta. Orosz mérvadó körökben attól tartottak, hogy a németeknek Kínában oly aspirációk lehetnének, melyek az orosz érdekeknek árthatnának.

London, szeptember 4. A „Daily Mail“ írja, hogy Oroszország mostani akciója által teljesen beigazoltak látszik az a gyanu, hogy az orosz kormány már hetekkel ezelőtt titokban tárgyalásokat folytatott a kínai császárral. Nyilvánvaló, hogy az orosz visszavonulási javaslat eme tárgyalások eredménye és hogy Oroszország a közbenjáró szerepért jelentékeny előnyöket biztosított magának, melyekről csak majd ezután lesz tudomás szereshető.

Berlin, szeptember 4. Anglia és Németország és ez utóbbival a hármass szövetség elutasító álláspontot foglalnak el az orosz javaslattal szemben. Bülow államtitkár élénk sürgönyváltásban van a Schluchtban időző Salisbury lorddal és félhivatalosan is megerősítik, hogy Anglia és Németország teljesen egyetértenek a kínai kérdésben, már most is állítható, hogy Oroszország kudarcot vallott javaslatával, mely egyelőre elfogadhatatlan.

London, szeptember 4. A „Central News“ jelenti Berlinből, hogy Bülow államtitkár ellenjavaslaton dolgozik, melyet a legrovidebb idő alatt a hatalmak elé fog terjeszteni. Fme javaslat szerint Peking csak akkor ürittetnék ki, ha Kína teljes garanciákat nyújt a rend helyreállítására.

Brüsszel, szeptember 4. Az „Independance Belge“ jelenti Bécsből, hogy az osztrák-magyar külügyi kormány az orosz javaslatot nagyon hidegen fogadta. Goluchowski külügyminiszter arra az álláspontra helyezkedik, hogy Peking kiürítése még most is időelőtti volna. Különben is Ausztria-Magyarország csakis Németország álláspontját foglalhatja el e kérdésben.

London, szeptember 4. A Reuter-ügynökség jeleni Pekingből augusztus 21-iki kelettel: Csing herceg abban fáradozik, hogy a szövetségesekkel megindítsa a tárgyalásokat. Ju, Sanszi kormányzója emlékiratot intézett a trónhoz, a melyben azt mondja, hogy a tartományában levő idegeket felszólította, hogy helyezkedjenek oltalma alá. 52 külföldi embert, a kik felhívásának engedelmeskedtek, kivégeztettek. Ezért a dicséretes cselekedetért jutalmat kér a tróntól. — A „Reuter-ügynökség“ jelenti Pekingből augusztus 22-iki kelettel: Sir Robert Hart újra átvette a vámigazgatás teendőit és újra megnyitotta a császári postát. Ugyanez az ügynökség jelenti Pekingből augusztus 23-iki kelettel: A cunghjámennek három tagja Hart közbenjárásával tárgyalásba akar bocsátkozni a szövetségesekkel, hogy megakadályozzák a császári

Végre Raoul lámpát gyújtott és így szólt:

— Ah, tehát elhitted? Engem gyilkosnak tartottál? Nézd, itt van a Paulod!

A lámpát odatartotta a mintabárhoz s mintha a báb csakugyan Paul lett volna, oldalba rugta.

— Nézd a Paulodát!

Berthára nézett, a ki egyszerre elkezdett kacagni, úgy kacagott, hogy az oldalát tartotta s nem tudott lélekzetet venni.

— Ó te csacsi, szólt végre Bertha, hát azt hitted, hogy meglepsz engem?

— Mit — hát tudtad?

Bertha nyugodtan vállat vont.

— Ugyan mit képzelsz, talán csak nem tartottál bolondnak?

Raoul csak bémult; milyen komédiát mert vele játszani ez a leány! Szerette volna elhinni, a mit a leány mondott.

— Tehát mindaz, a mit mondtál...

— Mindaz nem igaz, szólt Bertha s megcsókolta Raoul-t. Vagy ha igaz volna — vajjon mi szükségem lett volna arra, hogy bevalljam?

— Raoul könnyebbülten fellélekzett.

— Mégis rossz tréfa volt tőled, hogy úgy megijesztetél, szólt Raoul.

— A te tréfád pedig jó volt ugy-e? szólt Bertha mosolyogva.

Bertha, a ki bátor volt az imént, a mikor azt hitte, hogy egy holttest fekszik előtte, most remegett, mikor a minta-bábra esett a tekintete.

— Menjünk innen... menjünk innen, mert félek...

S félelmében felsikoltott. Kezeivel a melléhez kapott s elájult. Raoulnak ölben kellett levinni a kocsi, melyben hazaszállította.

*

Másnap este, mikor vendéglőbe mentek, Paul Andry már ott volt. Szokása szerint odajött Raoulék asztalához. Raoul igen szívesen, sőt vidáman fogadta. Bertha egy képes ujság felé hajolt s csak ritkán mert Raoulra tekinteni, de azért néha, ha Paul lábával az asztal alatt gyöngéden a cipőjéhez ért, kissé félénken elmosolyodott.

Jean Reibrach.

palota elpusztítását. A palotát az orosz csapatok tartják megszállva, hogy megakadályozzák a fosztogatást.

Washington, szeptember 3. Hivatalos jelentés szerint az Egyesült-Államok kormánya még nem kapta meg a válaszokat a Peking kiűritésére vonatkozó legutóbbi közleményre. A pekingi események következtében reméli, sőt biztosan várja a kormány, hogy Oroszország engedni fog az általános óhajnak és lemond arról a szándékáról, hogy kivonja csapatait Pekingből.

POLITIKAI HIREK.

Az állami beruházások. A kormány törvényjavaslatot készít, mely a legfontosabb és legszükségesebb állami beruházásokról rendelkezik. Magába foglalja a javaslat mindazokat a nagyobb beruházásokat, amelyek a pénzügyi, kereskedelemügyi, földmívelésügyi és közoktatásügyi tárczák keretében elodáztatlanul szükségesek. A javaslat tervezete készen van s valószínűleg már a minisztertanácson megbeszélés tárgyát képezi s ősszel benyújták a parlamentbe.

A czár levele Loubet elnökhöz.

Páris, szeptember 4. Az a sajtóközlemény levél, amelyet Miklós czár a Szent-András-rend adományozásával kapcsolatosan Loubet elnökhöz intézett, így szól:

„Rendkívül kellemes nekem, hogy nagyrabecsülésemnek ezt a jelét olyan időben adhatom át önnek, amikor a Franciaország és Oroszország között oly szerencsésen helyreállott teljes egyetértés inkább, mint valaha, gyakorolhat jótekingony befolyást nemcsak a közvetlen érdekekre, hanem az általános béke föntartására is, amelyet egyaránt szívünkön viselünk.“

A czár azután sajnálja, hogy ő és a czárné most nem látogathatja meg a párisi kiállítást. — De — így végzi levelét — távolból és közelből egyaránt csatlakozunk mindenhez, ami Franciaországot illeti. — Megelégedéssel veszünk tudomást mindenről, ami Franciaországnak dicsőségére és javára válik.

VIDÉK.

Leégett árvaház Nyiregyházán — mint levelezőnk írja, — az árvaház vasárnap délelőtt kigyuladt. A veszedelem oly gyorsan harapódzott tovább, hogy csakhamar az egész épület lángokban állott. A veszedelem híre villámgyorsan elterjedt a városban, mindenfelé óriási riadalmat keltve. Mindenfelől siettek az emberek, hogy

a mentésben segédkezzenek. Bent az égő épületben ezalatt leirhatatlan volt a rémület. Az árvagyermekkek kétségbeesetten jajgatva, sikoltozva futkároztak ide-oda, többen a rémülettől eszméletüket elvesztették. Nagynehezen azután kimentették őket és a szomszédos házakban helyezték el. — A helyszínen megjelent a főispán és a polgármester is és személyesen gondoskodtak a halálra rémült apróságok menedékhelyéről. A tüzet késő este lokalizálták, akkor azonban az épület javarésze már a lángoknak esett martalékkul.

Összeesküvés egy jegyző ellen. Nem mindennapi eset történt Szatmármegye Komorzán községében; a jegyző ellen a falu lakosai közül többen esküdtek, élükön a község birájával, hogy mindent elkövetnek a jegyző megrontására, hogy őt tehetetlenné tegyék. S hogy ezt jobban megerősítsék, a templomba vonultak és a pap előtt fel esküdtek. A jegyző ennek nesztét vette és azonnal jelentést tett a járás főszolgabírójánál. Szuhányi főszolgabíró nyomban odautazott és a község biráját felfüggesztette, a továbbiakra nézve pedig a jelentést megtette a megye alispánjához.

Agyonlőtte magát alvás közben. Különös szerencsétlenségről ad hirt kassai levelezőnk: Szimann János jáászó-ujfalvai gazdember e hó 1-én hajnalban vadászatra akart kimenni s töltött fegyverét már este elkészítette. Éjjel alvás közben megrugta a fegyver ravaszát, mire mind a két cső elsült és a golyók a boldogtalan ember testébe hatoltak s oly súlyosan megsebeztek, hogy másnap délben borzasztó szenvedés után meghalt. Felesége s négy kiskorú gyermeke siratják a fegyverrel való gondatlan bánásmód áldozatát.

Egy leány tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy izgatottságot keltett tegnapelőtt Ujvidéken egy gyilkossági eset, melynek áldozata egy bukott leány, tettése pedig a 70. gyalogezred egyik káplárja. A tragédia — mint nekünk írják — így esett meg: Imre Ádám a 70-ik gyalogezred káplárja, ezredével a nagygyakorlaton volt s onnan küldték a minap Péterváradra, hogy a rezervistákat vigye az ezred után.

A káplár mulatni akart s vasárnap délután átment Ujvidékre, a hol néhány ismerősével találkozván, a kelleténél többet ivott. Így ment késő este egy mulató helyre. Ott garázdálkodni kezdett s jó kedvében az asztalba szurta a bajonetjét. Pinkovics Teréz e miatt megszólította és rendreutasította. Ez a rendreutasítás annyira felbőszítette a káplárt, hogy az asztalba szurt bajonetet kirántotta és azt oly erővel dőfte a leány szívébe, hogy az ennek következtében rögtön meghalt.

Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget, melynek tagjai a dühöngő káplárt még a gyilkosság színhelyén letartóztatták és az időközben Pétervárról megérkezett kalonai őrszolgálatnak átadták. A szerencsétlenül járt leány holttestét beszállították a halottas kamrába.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szabadság után. A debreczeni kir. törvényszék birái közül dr. Szeőke István, Kolbenhayer Kálmán, dr. Hreuss Viktor és dr. Vass Antal visszaérkeztek szabadságukról s újból elfoglalták hivatalukat.

Anarkisták gyűlése Budapesten.

Budapest, szept. 4.

Rendkívül érdekes ügygyel foglalkozik most a fővárosi rendőrség. Egy olaszországi városkából ugyanis levélben figyelmeztették a főváros hatóságát, hogy a múlt hónap közepén gyűlést tartottak az anarkisták Budapesten, s hogy a veszedelmes emberek feje még mindig ott tartózkodik. A gyűlésen állítólag elhatározták, hogy merényletet követnek el Ferdinánd bolgár fejedelem ellen. A figyelmeztető levelet a főváros küldte meg a főkapitányságnak, mert a levél a tanáchoz volt címezve. Két héttig hevert a sürgős intézkedést követelő olasz levél a fővárosnál s e miatt aligha meg nem hiúsul a rendőri vizsgálat.

A levél augusztus 19-én érkezett a fővárosi hatósághoz. A postabélyeg körirása ez: Giovinazzo 17. Ago. Tehát már 17-én adták föl Giovinazzo olaszországi tengerparti városkában, amely Bari-tól északra van tizenhét kilométernyire. A kuszált betűs olasz nyelvű levél alá ez a név van írva: Attilio Dagostino. A levél szövege a következő:

Folyó évi július 18-án Raguzából Budapestre utazott Luigi Boschetti anarkista, hogy Budapesten az ott levő anarkistákkal értekezletet tartson, mint ahogy Raguzában is értekezett olasz munkásokkal, akik a gradiskakupini vasútnál vannak alkalmazva Boschetti nagyon veszedelmes ember. Az osztrák rendőrség ezt még nem tudja. A nevezett ember a... utcában lakik, a számot nem tudom. Ugy tudom, hogy vagy ötvenen voltak, akik Németországba, Oroszországba és Bulgáriába mennek; ez utóbbiak azért, hogy Kóburg Ferdinánd ellen merényletet kövessenek el.

A levél címe ez: Spectabili Questoro della Reggia Questura di Budapest, Ungheria.

A fővárosi hatóság kiadta az olasz levelet tolmácsának fordítás végett. A fordítást tegnap kapta meg s

látván a levél fontosságát, rögtön elküldte az eredetivel a főkapitányságra. A rendőrség a vizsgálatnál Rattner dr.-t, a detektívek főnökét bizta meg s távirati fölvilágosítást kért Giovinazzóból Dagostino személyére nézve.

Detektívek mentek abba a budai utcába, amelyben Dagostino levele szerint Boschetti lakik. Még nem akadtak rá a bevádolt emberre.

SZINHÁZ.

Még egy műkedvelő előadás. A műkedvelő előadások kedvelői az idén ugyancsak kivették részüket az ilyen előadásokból. Hirtelenében sok volna kiszámítani, hány ilyen színi előadás zajlott le. Az utolsót azonban a nyári évadban szeptember 16-án fogják megtartani, amikor ugyancsak iparos ifjakból álló műkedvelő társaság rendez jótékonycélú előadást a debreczeni elaggott iparosok javára. Előadják a „Felhő Klári“ című népszínműveket, amelyben a főbb szerepeket a következők játsszák: Pető Eszti, Schnell Emma, Szöllősi Juliska, Tóth Eszti, Nagy Emma, Kaliczky Ernő, Réday Lajos, Farkas Lajos, Jákó Andor, Dianiska Ágoston, Mózer Sándor, Kálmánchelyi József.

A szintársulat tagjai. Komjáthy Jánosnak a várossal kötött szerződése értelmében szeptember elsejére be kell terjesztenie társulata névsorát. Komjáthy eme kötelezettségének eleget tett és a végleges névsort benyújtotta. A szintársulat tagjai ugyanazok, akik a szezon végével voltak, elsőrendű új tag csupán három van közöttük: Gallyasy Paula szubrett, Péchy baritonista, Nagy Gyula jellem-színész, kedélyes apa. Mellettük van a karnak néhány új tagja és a két táncosnő. A névsorban ott szerepel a Rubos Árpád neve is. Komjáthy megjegyzi ugyan, hogy Rubos Áradra szerződött, de hozzá teszi azt is, hogy Rubost szerződése Debreczenhez köti és ő rajta lesz, hogy e szerződésnek érvényt szerezzen.

A debreczeni gazdasági egyesület bizalmi felirata.

Debreczen, szept. 4.

Lapunk vasárnapi számában említést tettünk arról, hogy a debreczeni gazdasági egyesület ama támadások után, amelylyel a Pester Lloyd a földmivelésügyi minisztert illetve, bizalmi feliratot intézett Darányi Ignácshoz. A bizalmi felirat szövege szóról-szóra a következő:

Nagyméltóságú Földmivelésügyi Minister Ur!

Kegyelmes Urunk!

A nemzetközi gazda kongresszuson Párisban, Nagyméltóságod mint

egy földmivelő állam — Magyarország — földmivelésügyi Ministere, felköszöntőjében a mezőgazdasági eszmék győzelmét kívánván, szavaiban Magyarország egész gazdaközönségének vágya és óhaja nyert hű és igaz kifejezést.

A midőn a Pester Lloyd Nagyméltóságodat ezen felköszöntőjéért igaztalan támadással illetve, súlyosan sértette meg az egész ország közvéleményét is.

Magyarország gazdaközönsége gondos jó atyját ragaszkodó szeretettel tiszteli Nagyméltóságodban, bizalmának a méltatlan támadással szemben siet kifejezést adni.

A debreczeni gazdasági egyesület, hálás elismeréssel érezte és érzi Nagyméltóságodnak a magyar mezőgazdaság érdekében kifejtett áldásos tevékenységét s közelebbről Debreczen gazdasági jólétének előmozdítását célzó gondoskodását s kedves kötelességet teljesít akkor, midőn Nagyméltóságod előtt igaz tiszteletét és bizalmát nyilváníttja ki.

A debreczeni gazdasági egyesület nevében Nagyméltóságodnak alázatos szolgálai

Rácz Lajos
titkár.

Rikl Antal
alelnök.

UJDONSÁGOK.

* Szabadságon. Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyző három heti szabadságidejét ma megkezdte. Hivatalos teendőiben Varga Károly jegyző helyettesíti.

* Az állomástér parkirozása. A vasuti új indóház-épület munkálataival előre haladtak. Ez a körülmény gondot okoz nem csupán a vasutiaknak, de a város illetékes köreinek is, ahol most azon a terven dolgoznak, hogy az állomástér átalakításokkal összhangba hozzák a kolosszális és szép állomás-épülettel. A terv szerint parkirozzák az állomástér, csinos és erős kövezéssel kocsutart készíttetnek s a népkertet díszesebb kerítéssel veszik körül.

* Szabadság után. Végh Gyula tb. főkapitány, a bünygyosztály főnöke, szabadságáról hazakerkezett s hivatalát már tegnap át is vette.

* Az új bankjegyek. Az osztrák-magyar bank, amint értesülünk, e hó 15-én szándékozik az új husz-koronás bankjegyeket forgalomba hozni. A tíz-koronás bankjegyek kibocsátására csak később kerül a sor és ez azért történik, hogy elejét vegyék a 10 forintos és 10 koronás jegyek között esetleg fölmerülhető zavaroknak. Az új bankjegyek természetesen csak addig maradnak forgalomban, míg a bank megkezd a készfizetéseket, vagyis míg a valutát helyreállították. Hogy ez mikor fog bekövetkezni, azt egyelőre még senki nem tudja; egyelőre csak azt tudni, hogy a készfizetések fölvételekor ezeket a kisebb névértékű bankjegyeket bevonják és akkor a legkisebb bankjegy névértéke 50 korona lesz.

* A közigazgatási tanfolyam megnyitása. Az 1900. évi XX-ik törvénycikk alapján városunkban felállított községi közigazgatási tanfolyamot e hó 8-án reggeli tíz órákor nyitja meg ünnepélyesen gróf Degenfeld József főispán. — Az ünnepélyes megnyitás a kereskedelmi akadémia dísztermében fog lefolyni s a tanfolyam is az akadémia épületében nyert helyet a kereskedelmi társulat szíveségéből. — A megnyitásra meghívták a hatóságokat s a testületeket.

* A főszámvevő állapota. — Szabó József főszámvevő, mint örömmel értesülünk, súlyos betegségéből felépült s már el is hagyta az ágyát. A főszámvevő a jövő héten már vissza is jön Bártfáról Debreczenbe.

* Halálczás. Viola László máv. műhelytelep tisztviselője huszonöt éves korában elhunyt. Temetése 5-én délután 3 órákor lesz a közkörházból a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetésen a tisztikar, az „Egyetértés“ dalárda és zenekara is megjelenik.

* Vége a nagygyakorlatnak. Tegnap csendült meg Belényes mellett az a muzeika, amit minden másnál többre becsül a katona. A környéken gyakorlatozó csapatoknak lefuttak. Minden fáradalomnak és bunak-bajnak vége ezzel a lefuvással; mert utána már csak egy-mars vagy, a hazafelé való. Szóval egy-két nap múlva itthon lesznek a 39-esek is. Valószínűleg 9-én érkeznek meg Debreczenbe.

* A fátyol titka. Tegnap este egy szemrevaló, sűrűn lefátyolozott hölgy sétált végig a sétatér porondos útján. Az est misztikus homályában csakhamar feltűnt az ott járó-kelő fiatal gavalléroknak. Jó volna e hölgygyel megismerkedni, gondolta mindenik, de egyik sem mert hozzá közeledni. Végre egyik fiatal uracs bátorságot vett magának és hozzászegődött. Átesvén az első találkozás izgalmain, nyugodtan kezdtek csevegni. 10 óra felé járt az idő, midőn a szemrevaló leány és fiatalember elhagyták a sétatér bűvös levegőjét. A fiatal ember a leányt kivel e rövid idő alatt benső viszony fejlődött ki, hazakisérte. Eppen forró kézzorongatások között bucsuzódtak, midőn a fiatal ember hirtelen föllobbentette a fátyolt, hogy egy csókot nyomjon imádott kedvese ajkára. És nagy Ég! Mit látott? Egyik kollegája arcát pillantotta meg a fátyol alatt. A gavallér leverten, a fátyolos hölgy örömittasan távozott haza.

* A cselédközvetítő intézetek és a hatóság. A cselédközvetítő intézetek ügyével hosszasan foglalkozott tegnap délután a város jog- és pénzügyi bizottsága abból a körülményből kifolyólag, hogy Adler Jakab foglalkozást közvetítő és cselédelhelyező intézet felállíthatására engedélyért folyamodott. A rendőrfőkapitányság véleménye kedvező volt a folyamodó ügyére, mert az az elhelyező intézetek szaporítását, illetve az ilyen inté-

zetek számának kilenczre való kiegészítését javasolja. Nem úgy a jog- és pénzügyi bizottságé, amelyet a tanács szintén véleményezésre szőlított fel. A jog és pénzügyi bizottság hozott határozatában azt mondja, hogy Debreczenben nem az a baj, hogy kevés a cselédhelyező intézet, hanem az, hogy kevés a cseléd. Nincs szükség arra, hogy az ilyen intézetek számát szaporítsák, de szükség van arra, hogy a meglévőket szigoru hatósági ellenőrzés alá helyezzék. Ezért is javasolja a városi tanácsnak, ugyszintén a közgyűlésnek is, hogy újabb engedélyt ne adjon ki, de a meglévő cselédhelyező intézeteket szigoru felügyelet és ellenőrzés alá helyezze az árszabály s egyéb köteleességek betartásánál is. Utasítsa az elhelyező intézeteket, hogy a gazdáktól díjakat csak akkor vehet fel, ha az elhelyezett cseléd legalább nyolcz napot szolgált.

* **A rendőrség bűnügyi osztályánál** Ács Nagy Ferencz fogalmazó és Fittler Jenő betegek. Orosz László fogalmazó katonáékhoz rukkolt be, Erdélyi István fogalmazó pedig szabadságra megy. Egyedül marad a bűnügyi-osztály főnöke Végh Gyula főkapitány, akinek ilyenformán nemcsak a felelőse, de a hivatalával is meggyül a baja.

* **Diszlövészet.** A polgári lövésztársulat, szokásos évi diszlövészetét f. hó 8. és 9. én tartja meg. Ugy a szeg, mint a mélylövésre 8—8 diszlövés díj van kitűzve, a mely díjakon felül ez alkalommal még egy főlövészmesteri tiszteletdíj is van kitűzve, melyre a lövés külön czéltáblán történik s a díjat az nyeri meg, ki 20 lövésből a legtöbb kör-egységet csinálja. A lövészet mind két nap délelőtt és délután folyik. Külön meghívók nem bocsátatván ki, úgy a társulati tagok, mint az érdeklődők ez uton értesítetnek, megjegyeztetvén, hogy ezen diszlövészen vendégek is szívesen láttatnak. Az elnökség.

* **A második évforduló.** Két évvel ezelőtt, egy boros őszi napon röpitette világgá a táviró a borzalmas hírt, hogy Erzsébet királynét egy őrjöngő olasz meggyilkolta. — Akkor mély gyászba borult az ország és hangos zokogással siratta mindenki a legjobb királyné halálát. És ha azóta idők mulásával a fájdalom csillapult is, az emlékezet él. — Szeptember 10-én lesz két esztendeje, hogy e borzalmas csapás érte a királyt és nemzetét és e napon mindenütt az országban gyászistentiszteleteket tartanak. És ott, hol örök álmát alussza a mi nagyasszonyunk — a kapuczinusok templomában Erzsébet-emlékünnepe lesz délelőtt 10 órakor, melyen Ó Felsége a király is részt vesz.

* **Számonkérés a megyénél.** Hajdúvármegye számonkéréséke a f. évi szept. 24. iki vármegyei közgyűlést megelőzőleg e hó 11-én ülést tart, mely alkalommal a tisztviselők tevékenységi kimutatását vizsgálják meg.

* **Vásár.** Szatmár sz. kir. város polgármesterének értesítése szerint a Szent-Mihály napi vásár szeptember 25. és 26-án, a Boldogasszony napi vásár pedig november 20. és 21-én fog megtartatni.

* **Vendéglő és szálloda a sertés-vásártéren.** Az építési bizottság javasolja, hogy a sertésvásártéren közel harminczkétezer forint költséggel emeletes vendéglő és szálloda építtessék. A város jog- és pénzügyi-bizottsága jobb időkre kívánja ezt halasztani, amikor a város ilyen építkezésekre inkább hozhat áldozatot.

* **Kik akarnak pályázni?** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara a következő pályázatok közlésére kérte fel lapunkat: *A debreczeni dohánygyár* részére: 3 drb száz m. 2 fűtő felülettel bíró Bánó-féle biztonsági gőzkazán, továbbá a már ott levő gőzgép egy új géppel és codensátorral láttassék el. Határidő: Szept. 10. *A debreczeni királyi itélőtábla* és kerületbeli 5 törvényszék, 31 járásbíró és 5 kir. ügyészség részére 29641 k. értékű papír és írószer. Pályázati határidő: Szeptember hó 11-én délelőtt 9 óráig. *A m. kir. államvasutak* Budapest balparti üzletvezetősége az 1901, esetleg 3 évre szükségellendő pályafentartási fák beszerzése tekintetéből szeptember 11-én. — *A m. kir. államvasutak* igazgatósága tűzálló téglák, festékek és más anyagok beszerzésére, szeptember 11-iki lejárattal.

* **Elfogott betörő.** Már egy izben hírt adtunk arról a betöréses lopásról, melyet a Barcsai-féle gőzmalom ellen követtek el. Tegnapi ismét meglátogatta az ismeretlen tettes a malom irodáját s az íróasztal fiókjából néhány forintot elvitt. A rendszeresen üzött tolvajlás azt a gyanút ébresztette fel a rendőrségben, hogy a telvaj nem lehet más, csak a malomhoz tartozók egyike. Így esett a gyanu Hajdu János malom munkásra, kit a lakásán tartott házkutatás után a rendőrség el is fogott. A kihallgatás során beismerete, hogy a malom irodájába ő álkulcs segítségével több izben behatolt s az íróasztal fiókjából mindannyiszor néhány forintot kivett. Az álkulcsot is előadta, melyet inge alatt egy zsinórra kötve hordott. Hajdu János lakásán még valami lakatos szerszámot is találtak, mely színtén tolvajlás útján került hozzá s nagyon valószínű, hogy a műhely telepről való, mivel ott Hajdu gyakran megszokott fordulni. Hajdut kihallgatás után fogva tartották, ügyét pedig átteszik az ügyészséghez.

* **A homokkertiék öröme.** Nagy az öröm a homokkert második járásában. Régi óhajuk teljesült, az esteli sötétséget, világosság váltja fel, égnek az új lámpák. Hosszu, de lankadatlan utána járás után végre a kertség maga állított fel új lámpákat s most már a Homokkert második járásának lakói büszkébbek, mint az első járásbeliek, akiknek nincs világításuk. A második járás gazdái abból az alkalomból, hogy a Homokkert sötét utait először öntötte el világos-

ság a Rank Verlánynon furdőző kertgazdát: Harsányi Gusztáv törvényszéki bírót, táviratilag üdvözölték. Harsányi Gusztávnak jelentékeny része van abban, hogy a Homokkert sötét utait most szokatlan fényesség önti el.

* **A betörő kedvese.** A kórházi betörő kedvese, az elfogott Vágó Amáliának holmija közt még mindig igen sok olyan tárgy van, melyeknek igazi tulajdonosuk ismeretlen. A vizsgálat gyors és sikeres eredménye érdekében a rendőrség közszemlére teszi az alább felsorolt lopott tárgyakat abból a czélból, hogy azok, kik ezen tárgyak valamelyikét sajátjuknak ismerik el, tulajdon jogukat a rendőrségnél — hol a tárgyak is megtekinthetők — jelentsék be. A tárgyak a következők: egy arany karperecz, egy arany sziv, három női aranygyűrű, két pár fülön függő aranyból, egy ezüst óralánc, egy fekete selyem esőernyő, egy piros bőrtárcza, ezen kívül többféle ruhaneműek.

* **A boritaladó leszállítása.** Ne tessék megörülni, még nem történt meg. De ezt czélozza s ezt szeretné elérni Hevesvármegye a képviselőházhoz intézett, de pártolás czéljából Debreczen városának is megküldött feliratával. — Debreczen jog- és pénzügyi-bizottsága tegnapi ülésében foglalkozott is az átirattal és azt javasolja a tanácsnak, ugyszint n a közgyűlésnek is, hogy hasonszelleme felirattal támogassa a képviselőház előtt Hevesvármegye kérelmét.

* **Táncztanítás.** Alföldy Károly táncztanár, teljes kényelemmel berendezett tánciskoláját folyó évi szept. hó 12-én megnyitja. Beiratások eszközölhetők bármely időben lakásán, Péterfia u. 2. sz.

* **A Neumann M. férfi-ruha divat üzletben** egy ügyes „napszabó“ azonnal állandó alkalmazást nyerhet.

Egy ezredes, a ki nem ismer magyar állampolgárt!

— Távirati tudósítás. —

Ott ahol a debreczeni és a nagyváradai gyalogezredek hadgyakorlatokat tartották, tegnap szenzációs eset történt. Belényesről kapjuk ugyanis a távirati értesítést a nem mindennapi esetről, amelynek hőse Aulich ezredes, ugyanaz, akivel nemrég a braganzai herczegnek is afférja volt.

Tudósítónknak ez esetre vonatkozó távirata a következő:

A nagyváradai 37 ik gyalogezred — mely jelenleg Belényes környékén gyakorlatozik — tegnap Hollód községbe érkezett. Megérkezés után az ezredparancsnok, Aulich ezredes azonnal kiadta a rendeletet, hogy az ezrediroda számára alkalmas helyiséget kerítsenek. A kis községben csak két hely mutatkozott czélszerűnek és pedig az iskola épület, mely — szünidő lévén — jelenleg üres, továbbá egy bolthelyiség, mely több kereskedőnek raktárául szolgál.

Aulich ezredes alkalmasabbnak találta a bolthelyiséget. Nyomban ki-

adta a parancsot, hogy azt ki kell üríteni s a benne levő árukat az iskolába áthordatni. A kereskedők, kik jogos tulajdonosai a helyiségnek hasztalanul társzkodtak a drákói rendelet ellen, sőt azt nyerték, hogy az ezred segédtiszt felsőbb parancs folytán katonák kíséretében megjelent a bolt helyiségben s az ott levő árukat kezdte kidozálni az utcára.

A kereskedők látva ezt a legmesszebb menő önkényeskedést, kétségbeesve futottak a csendőrséghez oltalomért. Javában működtek a katonák, mikor egy csendőrszervező négy szuronyos csendőr kíséretében megjelent s a törvény nevében felszólította a segédtisztet a bolt kiürítésének abban hagyására.

Az ezred segédtiszt az ezredes elé vezette a csendőrszervezőt s jelentést tett az esetről.

— Ismételje a boltban mondott szavait! — kiáltotta dörgő hangon Aulich ezredes, mire az őrsvezető nyugodt hangon ismételte a bolt kiürítésének abban hagyására a katonákhoz a törvény nevében intézett felszólítást.

— *Hogy mer ellenszegülni az ezredparancsnak?* — kiáltá az ezredes — *Itt én vagyok a legfőbb parancsnok s mindenki felett én rendelkezem!*

— Ezredes ur! — válaszolt a csendőrszervező — *mi magyar királyi csendőrség vagyunk s nekünk kötelességünk a magyar állampolgárokat az erőszak ellen megvédeni!*

— *Nem ismerem magyar csendőrséget, nem ismerem magyar állampolgárt!* — mondá egyre ingerültebben az ezredes.

— Ezredes ur, a törvény nem ismer kivételt — válaszolt rendületlenül az őrsvezető.

Aulich ezredes a csendőr-őrsvezető nyugodt, határozott feleletét annyira felingerelék, hogy e kiáltással:

— *Mars ki!* — kikergette a csak kötelességét teljesítő csendőrszervezőt, ki azonnal táviratilag tett jelentést felettes hatóságának az esetről.

Az incidens után Aulich ezredes ugylátszik maga is belátta rendeletének helytelen s önkényes voltát, mert személyesen sietett a bolthelyiséghez s beszüntette a bolt kiürítését.

Az eset hire villámgyorsan elterjedt az egész környéken s mindenütt kínos benyomást tett a polgárságra, mely most érthető érdeklődéssel néz az ügy további fejleményei elé.

TÁVIRATOK.

A horvát bán lemondása.

Budapest, szeptember 4. Zág-rábból jelentik, hogy Khuen-Héderváry, a horvát bán rövidesen le-

mond állásáról. A bán lemondási szándéka már nem új keletű s több ízben volt már róla szó, de mindannyiszor megczáfolták. Most azonban már a helyzet annyira tarthatatlanná vált, hogy a bán lemondásával csak a felsőbb helyről való felszólítást előzi meg. A lemondás két hónapon belül megtörténik s a Khuen-Héderváry utódjául gróf Erdődi Istvánt emlegetik, kinek kineveztetését Széll Kálmán is szívesen támogatná.

Az orosz-francia szövetség.

Páris, szeptember 4. A nacionalista lapokon kívül a radikális lapok is kezdik az orosz francia szövetséget támadni. Így az „Aurore“, a Dreyfus-pártiak és a hadseregellenes párt lapja azt írja, hogy a francia köztársaság jelenleg nem más, mint az orosz kozákok hűbér-állama, mely rendes adót fizet Oroszországnak, többé vagy kevésbé koczáztatott kölcsönök alakjában. „Az oroszok most ismét 500 milliót lopnak ki zsebünk-ből és még belügyeinkbe is beleavatkoznak. Ugyanis Négner tábornok reaktiválása egyenesen az orosz csár kivánságára történt“.

Stefánia békülése.

Brüsszel, szeptember 3. Lipót király kibékülése leányával, Stefánia grófnéval, Viktória királynő közvetítése folytán a közel jövőben várható. A grófi pár a belga trónörökös esküvője alkalmával Laeken kastélyban látogatást tesz.

Zavargások Ugandoban.

London, szeptember 4. A Reuter-ügynökségnek jelentik Mombazából: Ugandában és különösen Nandi kerületben zavargások törtek ki. Kampoja és a partvidék között megszakadt a közlekedés. A veszélyeztetett területre csapatokat küldtek ki.

Óriási sztrájk.

Budapest, szept. 4. New Yorkból táviratozzák: A pennsylvanai bányavidéken 140,000 munkás készül sztrájkolni. A munkások 20 százalék bér-emelést kérnek.

Románia a fegyverre hivatkozik.

Bukarest, szeptember 4. A román kormány mai napon tartott minisztertanácsában a következő határozatot hozta:

„A román kormány a hatalmakhoz legutóbb intézett jegyzékéhez képest elhatározza, hogy amennyiben a hatalmak ezen jegyzék alapján a ber-

lini konvenczió értelmében Romániának a bolgárok részéről szenvedett sérelmekért elégtételt nem szerezhetnének s a maczedon-bolgár komité működését egyszersmindenkorra lehetlenné nem tennék, ez esetben Románia maga fog elégtételt szerezni magának és pedig fegyveres uton. E határozatot a román kormány a bolgár konfliktusban tanusítandó jövődöbeli magatartásának előzetes indokolására, a román nemzeti méltóság megóvására és a korona legmagasabb parancsa folytán hozza.“

Budapesti tőzsde.

Szept. 4. Buza októberre 7.61. Buza áprilisre 8.01. Rozs októberre 7.03. Zab októberre 5.29. Tengeri szept. 6.10.

Rablógyilkosság az országuton.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő rablógyilkosság történt — mint nekünk írják — vasárnap éjjel Zombor és Bezdán között az országuton. Az említett időben ugyanis Horváth János zombori lakos kocsi-jával az országuton hajtott. Mikor a bezdáni erdőhöz ért, három rabló ugrott ki az erdő szélén levő árok-ból, az egyik megkapta a lovak kantárját, a másik revolverrel rálőtt Horváthra, a ki halálatákon találva, rögtön meghalt.

A rablók azután Horváthot ledobták a kocsi-ról s a kocsin elmene-kültek. A bezdáni csendőrség két tagja, Balla István és Czimbál György csendőrök éppen a környéken végeztek szolgálatot, a mikor a lövést meghallották, a helyszínre siettek, de már ekkor a rablók el menekültek. A két csendőr üldözőbe vette a rablókat s jó félórai hajsza után sikerült is őket megközelíteni s ekkor a csendőrök 10 lövést tettek a rablókra.

Hogy azonban a rablókat talál-ták-e, azt nem lehetett megállapítani, mert a rablóknak, — kik a csend-őrök lövöldözéseit viszonzták — a sötétségben sikerült ismét elmenekülniök. A zombori csendőr-szárnyparancsnokság tegnap reggel táviratilag mozgósította az összes csendőröket, a rablók elfogatására, de eddig nem sikerült őket kézre keríteni. A rablók Horváthot teljesen kirabolták és 3000 korona készpénzt vittek el tőle, mit aznap kapott Zomborban buzáért.

MULATTATÓ.

A bacillus.

Jani: Papa, ugy-e a mama bacillus?

Mama: De Jani, hogy kérdezhetsz ilyesmit?

Jani: Hm: a tanítónk megmagyarázta, hogy a kopaszságot bacillus okozza.

Biztos gyógyszer.

— Doktor ur, a nőm elvesztette a hangját, Hogyan kaphatná vissza?
— Menjen haza késő éjjel, barátom.

A jó feleség.

— Nem fáj a fogad férjecském?
— Nem édes; miért kérded?
— Oh, igazán kár, hogy nem fáj. Uj fogfájás elleni szert vettem ma igen olcsón és szerettem volna kipróbálni.

Nem az ő hibája.

Jones: Ugy hallom, a bácsid félmilliót hagyott neked.

Brown: Nem az ő hibája, hogy megtette.

Jones: Hogy érted ezt?

Brown: Magával vitte volna, ha tehette volna.

Bizonyíték.

Hogan: Hiszel az álmokban?

Dugan: Hiszek bizony. Mult éjjel azt álmodtam, hogy ébren vagyok és reggel az álmodom beteljesült!

CSARNOK.**A várrom tündére.**

— Regény. —

Irta: Than Gyula.

(Folytatás.)

Hangoztatták egymásután a társaság tagjai és sorra gratuláltak Bártai Elemének.

— Most már beláthatják önök — folytatta Bártai, — hogy nekünk gyors intézkedéssel kell elejét vennünk a Rimay Andor romlásának. Tiszta kép áll önök előtt, szavaimból, tapasztalataimból — meggyőződhetek önök arról, hogy az az aaszony, aki a várromot bitorolja és a leánya csak azért tartották vak hitben Andort, hogy pénzt elharácsolják és ráadásul hallgatásra bírják.

— Ugy van! Ugy van!

— Nekünk tehát az ő megmentésére meg kell tennünk mindent.

— De mit?

— Hogy gondolja ön?

Kérdezték egymásután.

— Szerintem, — kezdte falvezető magyarozatát Bártai, — reggel korán utra kellene indulnunk, hogy idejében érkezhessünk Baricára. Elmegyünk a községházához, felvilágosítunk mindenkit, a népet a bitorlók ellen ingereljük s kiűzzük őket az ősi kastélyból, amelyet nemes elődeink után olyan hitvány módon, olyan vakmerő erőszakossággal lefoglaltak maguknak.

— Igen, de hitelt adnak é a mi szavunknak a községbeliek, — kérdezte a társaság egy férfi tagja.

— Felőtlenül! — sietett a válaszal Bártai. — Mert mikor én a várromba beakartam menni, a községbeliek babonás félelmükben mindent elkövettek, hogy szándékomtól eltérítsenek. Attól tartottak a naiv emberek, hogy odaveszek, mint ahogy szentül hiszik, hogy valamennyi bátor elődöm odaveszett, mert nem látták többé őket. Persze nem láthatták, mert a várromban női könnyekkel s Isten tudja miképpen hatottak a látogatók szívére s azok mind

respektálva a rom lakóinak hazugságra épített érdekeit, kerültek a vidéket, hallgattak a történetekről, szóval a szívükbe zárták a titkot. De végre kellett egy önzetlen embernek akadni, akit nem lehetett megtéveszteni szellemjatekokkal és krokodilkönnyekkel. Igaz, hogy az én erős elhatározásomat növelte az a leketlenség is, amelylyel legjobb barátomat hálójukba kerítették. Nos, már most hölgyeim és uraim, ha én, akiről szintén azt hiszik a községbeliek, hogy vakmerőségemnek megadtam az árát és a várromban pusztultam el; váratlanul, hirtelen megjelenek előttük, elmondom, a mit önöknek elmondtam, nemde mindenkit meggyőzők. Lelkesedéssel hívom fel őket tette, mint önöket. S ha önök rövid felvilágosítás után Andorért minden tette kérszék, akkor azok a jó emberek egykori uruk emlékéért még inkább hallgatni fognak rám...

— Igaz! Igaz! — kiabálták.

— Hát velem tartanak önök? kérdezte Andor.

— Feltétlenül! — kiáltották.

— Készen vannak az indulásra.

— Készen.

— Megyünk! Megyünk zugott fel a beleegyezés szava.

— Igy, igy hölgyeim és uraim. Önök nemes kötelességet teljesítenek s a diadal boldoggá fogja tenni önöket.

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEK

jutányos áron
felelvétetnek a kiadóhivatalban, főtér Biedermann-p

Most érkezett

Oriási választék férfi és női cipőkben egy frittól kezdve

legujabb divatu
gallérok 10 kr. Férfi ingek 75 kron tul. Férfi posztó és szalma

kalapok

50 krtól kezdve, több mint 1000 drb valódi halcsontos rövid Miederek 60 krtól feljebb, napernyők. Női ingek és Blouzok, harisnyák, lábravalók, Svettek és turista ingek minden elfogadható áron.

Székely Jenő és társánál.

Főtér, Hungaria kávéház mellett.
Vasutasok és vagongyáriaknak 10% engedmény.

Dr. SZABÓ-féle**VIRÁG-CRÉME**
az arczcrémek gyöngye.

Teljesen ártalmatlan anyagokból készült, higanymentes arczenőcs, mely miután nem zsiroz, nappal is használható. Üdévé, puhává s fehérre teszi az arc s kezek bőrét. Kiválóan javalva az arczbőr minden tisztátalansága ellen, mint bőrtakák, sömör, bőrhámlás, szeplő, továbbá szélkifujta kezek s arcznál.

Egy tégely ára 70 fillér (35 kr),

Főraktár: DEBRECZENBEN, Mihálovits I.
gyógyszertára.

Kovács Gyula vaskereskedő.

Piacz. utca, a Bika szálloda mellett.

Mint egyedüli elárúsító Debreczen és vidékére ajánlja nagy választékban raktáron levő, elősmert legjobb minőségű

EPERJESI CSERÉPKÁLYHÁIT,

melyek az iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kiténtetésben részesültek.

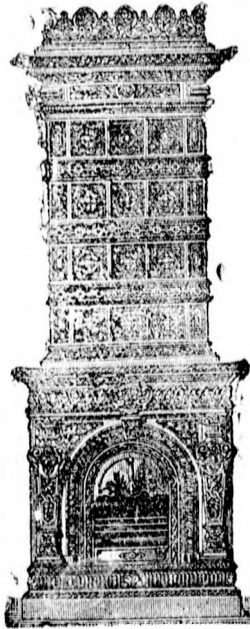
Jutányos árak mellett

a legszolidabb és a legpontosabb kivitel biztosítatik

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedménnyel vállalom el.

Régi kályhák tisztítását és átrakását előnyös árak mellett eszközöltem.

Kész felállított mintakályhák raktáromon megtekinthetők.

Apró hirdetések.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban,
Főter, Biedermann-palota.

Állást keresők
és
munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők

és
bérbeadók
és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,
hirdessenek
a „Debreczeni Ujság”
APRÓ HIRDETÉSEK
rovatában.

Tóth Lajos asztalos műhelye Széchenyi-utca 27. Elfogad dísz és mű butorok elkészítését, irodai és bolti berendezéseket, ugyancsak bútortisztításokat jutányos áron.

Deutsch Ignacz férfi szabó-üzlete Frohner-szálloda épület. Valódi bel- és külföldi gyapju szövetekből készít öltönyöket olcsó árban.

Izraelita jó modoru, gyermektelen család ajánl Arany János-u. 14. sz. alatt 1—2 vidéki gyermeknek teljes ellátást szerény díjazás mellett.

Eladó szálloda Balmaz-Ujváros nagy községben a város legélénkebb forgalmi utczáján jó forgalmu vendéglő és szálloda berendezéssel együtt más vállalat miatt azonnal eladó. Értekezhetni: Schwartz vendéglősnél Balmaz-Ujvároson.

Eladó szőlő A néhai Rácz László tulajdonát képezett Homokkert II. járás 131. szám alatti fél nyilas szőlő — gohórral vegyes — termése eladó. Dr. Tervey Tamás ügyvéd, hagyatéki gondnok, József kir. herczeg-utca 5. szám.

KURIÁN GYULA órás.

Debreczen Piacz-utca 42. sz.

Ajánlja dusan felszerelt óra raktárát, u. m.: arany, ezüst, tula, aczél, férfi és női zsebórákat, valamint fali inga, ébresztő és salon órákat.

Secessiós órák, u. m.: Longines, Schaffhause, Badolett, Pateck és Glashütte szerkezetű tíz évi jótállás.

Zsebórák 2 frt 30 krtól feljebb
Inga órák 5 frttől feljebb
Ébresztő órák 1 frt 70 krtól feljebb
Vasutas órák 4 frt 50 krtól feljebb

Női arany órák 10 frttől feljebb
Férfi arany órák 20 frttől feljebb
Ezüst láncok 1 frttől feljebb
Ezüst nyaklánc szívvél 1 frttől feljebb

Schweiczi óraüveg-gyár főraktára.

Óra javítások saját személyem által olcsóbban, mint bárhol. Egy évi jótállással.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vasutas órák nagy raktára.

Correpetitornak ajánkozik Tóth József, VIII. gimnazista. Czime: Nyomatató-utca 11.

Kiváló minőségű szobalagok egyesüli raktára Deutsch Lajos fűszerkereskedőnél Piacz-utca 38.

Egy 20 H. Hoffmeister-féle használt jó karban levő gőzmotor eladó Falk Ármin és társa kefégyárosoknál Debreczenben.

7 és fél nyilas föld az ebesi állomás közelében eladó Értekezhetni Erzsébet-ut 34.

Kötött harisnyák nők, férfiak és gyermekek részére jutányos áron beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divat üzletében, a Bika szálloda mellett. Harisnya fejeléseket elvállalok.

Két borzcutya két fiával eladó. Him, 500 frtos apától. *Komlóssy Miklós*, Bethlen-u. 8. sz. — Ugyanott fajgalambok kaphatók.

Elek András vegyészeti ruhatisztító és javító intézete Debreczen, Egyház-tér 3. szám; női és férfi ruha tisztítást jutányosan eszközöl.

Tanit Angol francia és német nyelvet nevelő házaknál és saját lakásán Batthányi utca 3.

Szalon czimbalom teljesen új eladó Széchenyikert 49 sz.

Férfi szabó üzlet jőhírnevű mely 18 év óta áll fenn a főtéren más vállalat miatt kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Friss sertés hús zsirnak való és haj naponta kapható: Somogyi Gyula hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Tankönyvek kötése erősen és olcsón, egy 24 óra alatt készül Komáromi J. könyvkötőnél, Stenczinger-ház

Kiss Ignác épület és diszmű bádogos, Debreczen, Piacz-u. 34. szám. Elvállal mindenféle bádogos munkát, valamint villany csengő berendezést és javítást jutányos árban, ugyancsak különlegességi bádogos munkákat pontosan készít.

Ház 12000 frt értékű 8800 forintért részletre megvehető Teleki-u. 6.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyúk 60 koronától kezdve díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret idényre pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzok lesznek raktaron a
Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia Hadház-utczai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari- és háztartásigépek javítását is legjutányosabban végzi

Ingtatlan eladás.

Néhai Dobray István és neje hagyatékához tartozó, Debreczenben Csapó-utca elején fekvő 5-ik sorszámú ház, mely 2800—3000 korona évi jövedelmet hoz,

továbbá ennek ondódi és új osztásu szántóföldjei szabadkézből eladók.

A venni szándékozók legyenek szívesek vételi ajánlataikat **Dr. Nagy Lajos** ügyvéd végrendeleti végrehajtónál (Egyház-tér 15. sz. a.) folyó évi október hó 15-ik napjáig írásban beadni.

MINDEN TAKARÉKOS

gazdaságnak meggyőző, hogy Üveg, porcellán, lámpa s konyha eszközök mesés olcsó árban csakis

ifj. Pájer Józsefnél

Debreczen, Piacz-Kossuth-utca sarok, szereshetők ha.

Nagy választék **Berndorfi, alpacca és chinai ezüst evőeszközökből** eredeti gyári áron, 20 évi jótállás mellett.

Legczélsebb bevásárlási forrás.

Menyasszonyi kelegyek beszerzésére vidékre csomagolást nem számítok és az uton történhető károkat megtérítem.

tisztelettel:

ifj. Pájer József.